

kasteligt i, at Staten giver Love om, i hvor lang Tid voksne Mænd maa arbejde i visse Erhverv. Saadant er allerede sket i enkelte europæiske Lande, ikke blot i Republikken Svejts, men ogsaa i et gammelt konservativt Land som Østerrig. Men paa den anden Side mener jeg ogsaa, at Tanken om i dette Øjeblik her i Landet at indføre en almindelig Arbejdsdag paa 8 Timer er ganske utopisk. Jeg har den Tro, at hvis de ærede Forslagsstillere vare i Stand til i dette Øjeblik at bestemme, hvad der skulde være Lov og Ret her i Landet, vilde de aldeles ikke ophøje dette Lovforslag til Lov. De kende vist alt for godt, hvordan de faktiske Forhold ere i Industrien og Handelen, og ville forstaa, hvor ødelæggende en Lov som denne vilde være for store Dele af Landets Industri, saa ødelæggende, at det i Virkeligheden vilde betyde, at Arbejderne vilde afskære den Gren, hvorpaa de selv sidde. Jeg kan derfor ikke udtale nogen egentlig Anerkendelse af, at man har fremsat et saadant Lovforslag, som efter min Mening nærmest har agitatorisk Karakter. Men jeg mener ganske vist, at det Spørgsmaal, paa visse Omraader at gaa til at fastsætte en bestemt Grænse for Arbejdstiden, er noget, som har stor Interesse. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds (Alfr. Christensen) om, at man maa begrænse sig og ikke skære alt over een Kam; hvad der passer for den ene Art Arbejde, passer ikke for den anden, og det er derfor ganske urigtigt, at der i alle Erhverv skulde arbejdes i lige lang Tid. Der er en uhyre Forskel i saa Henseende. Det Omraade, man efter min Mening først skulde tage Sigte paa, er de sundhedsfarlige Erhverv. Der er mange industrielle Virksomheder, hvor det er af stor Betydning for de paagældende Arbejderes Sundhed, at Arbejdstiden er stærkt begrænset, og jeg er tilbøjelig til at tro, at den Omstændighed, at Arbejderne staa organiserede, i ethvert Tilfælde ikke paa alle disse Omraader er i Stand til at skaffe dem en passende Arbejdstid. Men skal der komme noget ud af Lovgivningen paa dette Omraade, maa de Herrer, der ønske at føre Sagen frem, begrænse sig og tage Spørgsmaalet op for enkelte Omraaders Vedkommende, hvor der kan dokumenteres at være særlig Trang til Stede, og hvor der maa siges at være særlige Grunde dertil, fordi det er af Betydning for de paagældende Arbejderes Sundhed, at Arbejdstiden indskrænkes. Jeg tror ikke, man skal begynde med Statens og Kom-

munernes Arbejdere og fastsætte samme Arbejdstid for dem i alle Virksomheder, thi da jeg overhovedet ikke anser det for rigtigt at fastsætte den samme Arbejdstid i alle Virksomheder, gælder det ogsaa Statens og Kommunens Arbejdere. Det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds fremhævede med Rette, at der var Grund til særlig at tænke paa Fabrikdrift i indelukkede Rum. Der er jo ogsaa stor Forskel med Hensyn til Sundhedsvilkaarene, om en Virksomhed udføres i et indelukket Rum eller under aaben Himmel.

Der er et Omraade, hvor der vist var noget at gøre, og det er de handlendes Lukketid. Der kunde Arbejdstiden vistnok begrænses uden at skade de paagældende Virksomheder. Det er dog tvivlsomt, om det burde ske ved en Lov, der fastsatte samme Regler for hele Landet. Det maatte vist helst ordnes saaledes, at de enkelte Kommunalraad efter Indstilling, maaske af Handelsforeningerne, fik Lejlighed til at fastsætte, at i de og de Timer af Dagen skulde Butikkerne være lukkede. En Forretningstid af f. Eks. 10 Timer, i øvrigt fastsat efter de forskellige Forhold, maatte vist kunne gøre Fyldest, saa at der kunde opnaas det samme som nu baade for handlende og Kunder, men samtidig vindes noget for de ved Erhvervet beskæftigede Personer. Det er et Omraade, hvor Organisationen ikke har meget at betyde, og som der derfor er Grund for Staten til at henvende sin Opmærksomhed paa.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Martin Olsen*): Overfor det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Rasmus Hansen) skal jeg bemærke, at hans Udtalelser vidnede om, at han ikke har sat sig grundigt ind i Spørgsmaalet, men har ladet sig forlede af, hvad han har hørt saa mange Gange, at han har troet, det var Sandhed. Navnlig er Frasen om personlig Frihed gaaet ham saa stærkt i Blodet, at han mente at maatte bygge sine Udtalelser alene derpaa. Jeg gad nu vide, hvad det er, vi bestille i Folketinget, Landstinget og Regeringen andet end netop dette: at lægge Baand for Folks personlige Frihed. Hver eneste Lov, vi vedtage, paabyder Landets Borgere at bære sig ad paa en vis bestemt Maade i visse bestemte Forhold. Hvis de foretage sig noget galt, kommer f. Eks. Straffeloven over dem. Der er overalt fastsat Regler for, hvorledes Forholdene skulle ordnes. Kommer man udenfor Lovens Regler, faar man Straf eller Bøde. Hvis vi havde den anarkisk